

۱- فرض کنید متغیر تصادفی X دارای توزیع یکنواخت در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ باشد. تابع چگالی احتمال $Y = \sin(X)$ را بیابید.

$$[f_Y(y) = \begin{cases} \frac{1}{\pi\sqrt{1-y^2}} & -1 \leq y \leq 1 \\ 0 & \text{o. w.} \end{cases} \text{ پاسخ}]$$

۲- متغیر تصادفی X دارای تابع چگالی احتمال $f_X(x) = A e^{-2|x|} + \frac{2}{\sqrt{\pi}} e^{-4x^2}$ است.

الف) مقدار A و میانگین و واریانس X را به دست آورید. [پاسخ: $A = 0, \eta = 0, \sigma^2 = \frac{1}{8}$]

ب) اگر $Y = \begin{cases} \sqrt{2|X|} - 1, & |X| \geq \frac{1}{2} \\ 0, & |X| < \frac{1}{2} \end{cases}$ باشد، $f_Y(y)$ را بیابید. [پاسخ: $(2G(\sqrt{2}) - 1)\delta(y) + \frac{4y}{\sqrt{\pi}} e^{-(y^2+1)^2} u(y)$]

۳- اگر متغیر تصادفی X دارای تابع توزیع تجمعی اکیداً صعودی $F_X(x)$ باشد نشان دهید:

الف) $Y = F_X(x)$ به صورت یکنواخت در بازه $[0, 1]$ توزیع شده است.

ب) اگر U دارای توزیع یکنواخت بین صفر و یک باشد، آن گاه $Y = F_X^{-1}(U)$ دارای همان توزیع متغیر تصادفی X است.

۴- اگر X یک متغیر تصادفی دو جمله‌ای با پارامترهای p و n باشد، نشان دهید $E\left\{\frac{1}{X+1}\right\} = \frac{1-(1-p)^{n+1}}{(n+1)p}$

۵- تابع توزیع تجمعی متغیر تصادفی X به صورت $F_X(x) = (1 - e^{-x})^3 u(x)$ داده شده است.

الف) میانگین این متغیر تصادفی را با استفاده از تعریف و نیز Tail Sum for Expectation به دست آورید. [پاسخ: $\frac{11}{6}$]

ب) تابع چگالی متغیر تصادفی $Y = g(X)$ را با فرض آن که $g(x)$ به صورت زیر تعریف شود، بیابید.

$$g(x) = \begin{cases} -1, & x < -1 \\ x, & -1 \leq x \leq 1 \\ 1, & 1 < x \end{cases}$$

$$[f_Y(y) = 3e^{-y}(1 - e^{-y})(u(y) - u(y-1)) + (1 - F_X(1))\delta(y-1) \text{ پاسخ}]$$

۶- چراغ راهنمایی چهارراهی به مدت ۱ دقیقه سبز و ۳۰ ثانیه قرمز می‌شود. اتومبیلی به صورت تصادفی و مستقل از کار چراغ،

به چهارراه رسیده است. تابع چگالی احتمال و همچنین میانگین و واریانس زمان انتظار را برای این اتومبیل بیابید.

$$[f_X(x) = \begin{cases} \frac{2}{3}\delta(x) + \frac{2}{3}, & 0 \leq x \leq 0.5 \\ 0, & \text{o. w.} \end{cases} \quad \begin{matrix} \eta_X = \frac{1}{12} \\ \sigma_X^2 = \frac{1}{48} \end{matrix} \text{ پاسخ}]$$

۷- در یک بازی، شما تاس سالمی را متناوباً پرتاب می‌کنید. در این بازی می‌توانید در هر خالی که خواستید متوقف شوید، ولی

اگر عدد ۱ ظاهر شد، مجبور به توقف هستید. در هر صورت، امتیاز شما مربع خال ظاهر شده در آخرین پرتاب خواهد بود.

الف) اگر استراتژی شما توقف در صورت گرفتن خال ۵ یا ۶ باشد، امید ریاضی و واریانس امتیاز خود را بیابید. [پاسخ: $\frac{62}{3}$ و $\frac{1922}{9}$]

ب) فرض کنید استراتژی شما این است که خال یا خال‌هایی را از پیش تعیین کرده و در صورت ظاهر شدن آن‌ها متوقف شوید.

بهترین استراتژی که می‌توانید در راستای به دست آوردن امتیاز بالاتر انتخاب کنید کدام است؟ معیار بهترین بودن را نیز ذکر کنید

(توجه کنید که در هر دو بند (الف) و (ب)، اگر خال ۱ ظاهر شود، مجبور به توقف هستید). [پاسخ: بهترین استراتژی توقف در خال

۵ یا بالاتر است تا میانگین امتیاز ماکزیمم شود.]

۸- برای یک گروه n نفره، میانگین تعداد روزهایی از سال را به دست آورید که در هر یک از آن‌ها دقیقاً k نفر به دنیا آمده‌اند. طول

$$\text{هر سال را } 365 \text{ روز فرض کنید. [پاسخ: } \left(\frac{364}{365}\right)^{n-k} \left(\frac{1}{365}\right)^k \binom{n}{k}]$$

اراهنمایی: متغیر تصادفی X_i را به صورت
 اگر در روز i ام سال دقیقاً k نفر متولد شده باشند $X_i = 1$ ،
 در غیر این صورت $X_i = 0$ ،
 تعریف کنید.

۹- فرض کنید احتمال شیر آمدن یک سکه در هر بار پرتاب برابر 0.1 باشد. سکه را ۲۰۰ بار پرتاب می‌کنیم. احتمال آن که حداقل

۲۵ بار شیر بگیرید را محاسبه کرده و به کمک نامساوی‌های مارکوف و چبی‌شف دو کران بالا برای آن پیدا کنید. آیا می‌توانید کران بالایی بهتری برای این احتمال پیدا کنید؟ (از نامساوی کانتلی کمک بگیرید.) [پاسخ: دقیق 0.1449، مارکوف 0.8، چبی‌شف 0.72، کانتلی 0.4186]

۱۰- متغیر تصادفی X دارای توزیع دو جمله‌ای با پارامترهای n و p می‌باشد. فرض کنید α عددی حقیقی و مثبت است به گونه‌ای

که $1 > \alpha > p$. با استفاده از نامساوی‌های مارکوف، چبی‌شف و کانتلی سه کران بالا برای $\Pr\{X \geq \alpha n\}$ بیابید. آیا می‌توان

گفت کدام یک از این کران‌ها، کران بهتری است؟ [پاسخ: مارکوف $\frac{p}{\alpha}$ ، چبی‌شف $\frac{p(1-p)}{n(\alpha-p)^2}$ ، کانتلی $\frac{p(1-p)}{p(1-p)+n(\alpha-p)^2}$]